

سوره محمد

شماره: ۴۷

جزء: ۲۶

محل نزول: مدینه

ترتیب نزول: ۹۵

تعداد آیه: ۳۸

ahlolbait.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش
همیشگی.

الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ أَضَلَّ أَعْمَالَهُمْ

آنان که کفر ورزیدند و [مردم را] از راه خدا باز داشتند خدا

اعمالشان را باطل و تباه ساخت؛ (۱)

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَآمَنُوا بِمَا نُزِّلَ عَلَيَّ
مُحَمَّدٍ وَهُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ لَا كُفْرَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَأَصْلَحَ
بَالَهُمْ

و کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده اند و به آنچه بر
محمد نازل شده که از سوی پروردگارشان حق است گرویدند، خدا
گناهانشان را از آنان محو کرد و حالشان را اصلاح نمود. (۲)

ذٰلِكَ بِاَنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا اتَّبَعُوْا الْبَاطِلَ وَاَنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا
اتَّبَعُوْا الْحَقَّ مِنْ رَّبِّهِمْ ۚ كَذٰلِكَ يَضْرِبُ اللّٰهُ لِلنَّاسِ اَمْثَالَهُمْ

این به سبب آن است که کافران از باطل پیروی کردند، و مؤمنان از
حق که از سوی پروردگار آنان است، پیروی نمودند. این گونه
خدا برای مردم اوصافشان را بیان می کند. (۳)

فَإِذَا لَقِيتُمْ الَّذِينَ كَفَرُوا فَضَرْبَ الرِّقَابِ حَتَّىٰ إِذَا أَتَخْتَمُوهُمْ
 فَشُدُّوا الْوَتَاقَ فَإِمَّا مَنًّا بَعْدُ وَإِمَّا فِدَاءً حَتَّىٰ تَضَعَ الْحَرْبُ
 أَوْزَارَهَا ۚ ذَٰلِكَ وَلَوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَانتَصَرَ مِنْهُمْ وَلَكِن لِّيَبْلُو
 بَعْضَكُم بِبَعْضٍ ۗ وَالَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَلَن يُضِلَّ أَعْمَالَهُمْ

پس هنگامی که [در میدان جنگ] با کافران روبرو شدید، گردن هایشان را به شدت بزنید تا آن گاه که بسیاری از آنان را با سختی و غلظت از پای درآورید، در این هنگام [از دشمن اسیر بگیرید و] آنان را محکم ببندید، [پس از اسیر گرفتن] یا بر آنان منت نهید [و آزادشان کنید]، یا از آنان [در برابر آزاد کردنشان] فدیة و عوض بگیرید تا آنجا که جنگ بارهای سنگینش را بر زمین نهد. این است [فرمان خدا]؛ و اگر خدا می خواست [خود بدون فرمان جنگ] از آنان انتقام می گرفت [ولی به جنگ فرمان داد] تا برخی از شما را به وسیله برخی دیگر بیازماید، و کسانی که در راه خدا به شهادت رسیده اند، خدا هرگز اعمالشان را باطل و تباه نمی کند. (۴)

سَيَهْدِيهِمْ وَيُصْلِحُ بَالَهُمْ

[خدا] آنان را به زودی [به سر منزل خوشبختی و کرامت]

هدایت می کند و حالشان را اصلاح می نماید؛ (۵)

وَيُدْخِلُهُمُ الْجَنَّةَ عَرَّفَهَا لَهُمْ

و آنان را در بهشتی که در دنیا به آنان شناسانده

در می آورد. (۶)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ
وَيُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ

ای مؤمنان! اگر خدا را یاری کنید، خدا هم شما را یاری
می کند و گام هایتان را محکم و استوار می سازد؛ (۷)

وَالَّذِينَ كَفَرُوا فَتَعَسَا لَهُمْ وَأَضَلَّ أَعْمَالَهُمْ

و بر کافران هلاکت و نابودی باد و [خدا] اعمالشان را باطل

و تباه ساخت. (۸)

ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا اَنْزَلَ اللّٰهُ فَاَحْبَطَ اَعْمَالَهُمْ

این برای آن است که آنان آنچه را خدا نازل کرده است خوش
نداشتند، پس خدا هم اعمالشان را تباه و بی اثر کرد. (۹)

أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ
مِن قَبْلِهِمْ ۚ دَمَّرَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ ۖ وَاللَّكَافِرِينَ أَمْثَلَهَا

آیا در زمین گردش نکردند تا با تأمل بنگرند که سرانجام کسانی که
پیش از آنان بودند، چگونه بود؟ خدا آنان را درهم کوبید و نابود کرد و
نیز برای این کافران همانند آنان [عذابی قطعی و ثابت] است. (۱۰)

ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ مَوْلٰى الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَّ اَنَّ الْكٰفِرِيْنَ
لَا مَوْلٰى لَهُمْ

این [پیروزی مؤمنان و نابودی کافران] به سبب این است که خدا
سرپرست و یاور کسانی است که ایمان آورده اند، و کافران را
سرپرست و یاری نیست. (۱۱)

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يَتَمَتَّعُونَ
وَيَأْكُلُونَ كَمَا تَأْكُلُ الْأَنْعَامُ وَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ

بی تردید خدا کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده اند، در بهشت
هایی که از زیر [درختان] آن نهرها جاری است در می آورد، و در حالی که کافران
همواره سرگرم بهره گیری از [کالا و لذت های زودگذر] دنیايند و می خورند، همان
گونه که چهارپایان می خورند و جایگاهشان آتش است. (۱۲)

وَكَأَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ هِيَ أَشَدُّ قُوَّةً مِنْ قَرْيَتِكَ الَّتِي أَخْرَجْنَاكَ
أَهْلَكْنَاهُمْ فَلَا نَاصِرَ لَهُمْ

چه بسیار آبادی هایی که [اهلش] از [اهل] آبادی تو که تو را
بیرون کرده اند نیرومندتر بودند، ما آنان را هلاک کردیم و یآوری
[در برابر عذاب] برای آنان نبود. (۱۳)

أَفَمَنْ كَانَ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّهِ كَمَنْ زُيِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ
وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ

آیا کسانی که بر دلیل روشنی از پروردگار خویش اند، مانند
کسانی هستند که عمل زشتشان برای آنان آراسته شده و از هواهای
نفسانی خود پیروی کرده اند؟ (۱۴)

مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعدَ الْمُتَّقُونَ فِيهَا أَنهَارٌ مِنْ مَاءٍ غَيْرِ آسِنٍ
 وَأَنهَارٌ مِنْ لَبَنٍ لَمْ يَتَغَيَّرَ طَعْمُهُ وَأَنهَارٌ مِنْ خَمْرٍ لَذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ
 وَأَنهَارٌ مِنْ عَسَلٍ مُصَفًّى وَلَهُمْ فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَمَغْفِرَةٌ مِنْ
 رَبِّهِمْ كَمَنْ هُوَ خَالِدٌ فِي النَّارِ وَسُقُوا مَاءً حَمِيمًا فَقَطَّعَ أَمْعَاءَهُمْ

صفت بهشتی که به پرهیزکاران وعده داده شده [چنین است:] در آن نهرهایی است از آبی که مزه و رنگش برنگشته و نهرهایی از شیر که طعمش دگرگون نشده و نهرهایی از شراب که برای نوشندگان مایه لذت است و نهرهایی از عسل خالص است، و در آن از هر گونه میوه ای برای آنان فراهم است، و نیز آمرزشی از سوی پروردگارشان [ویژه آنان است. آیا اینان] مانند کسانی هستند که در آتش همیشگی و جاودانه اند، و از آبی جوشان به آنان می نوشانند که روده هایشان را متلاشی می کند؟! (۱۵)

وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ حَتَّىٰ إِذَا خَرَجُوا مِنْ عِنْدِكَ قَالُوا
 لِلَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مَاذَا قَالَ آنِفًا ۗ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ
 عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ

گروهی از آنان [که منافق اند در ظاهر به گفتارت] گوش می دهند، ولی هنگامی که از نزد تو بیرون روند به کسانی که آگاهی و معرفت به آنان داده شده [از روی مسخره] می گویند: هم اکنون چه گفت؟ [ما که گفته او را نفهمیدیم.] آنان کسانی هستند که خدا بر دل هایشان مهر [تیره بختی] نهاده و از هواهای نفسانی خود پیروی کرده اند، (۱۶)

وَالَّذِينَ اهْتَدَوْا زَادَهُمْ هُدًى وَآتَاهُمْ تَقْوَاهُمْ

و کسانی که هدایت یافته اند خدا بر هدایتشان افزوده و
پرهیزکاری و تقوایشان را به آنان عطا کرده است؛ (۱۷)

فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً ^{صَلَتْ} فَقَدْ جَاءَ
 أَشْرَاطُهَا فَأَنَّى لَهُمْ إِذَا جَاءَتْهُمْ ذِكْرَاهُمْ

پس آیا [منافقان و منکران] جز این را انتظار می برند که ناگاه قیامت بر آنان فرا رسد؟
 [در حالی که هم اکنون نشانه هایش آمده است]، پس هنگامی که قیامت بر آنان فرا
 رسد، متذکر شدن و هوشیاری شان از کجا و چگونه به آنان سود بخشد؟ (۱۸)

فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ وَلِلْمُؤْمِنِينَ
وَالْمُؤْمِنَاتِ ^{قُل} وَاللَّهُ يَعْلَمُ مُتَقَلَّبَكُمْ وَمَثْوَاكُمْ

پس بدان که هیچ معبودی جز خدا نیست [بنابراین بر معرفت و آگاهی نسبت به حق استوار باش]؛ و از میان رفتن [توطئه ها و موانعی که به وسیله دشمنان در راه پیشرفت دعوت به اسلام] برای تو و مردان و زنان با ایمان ایجاد شده از خدا بخواه، و برای زنان و مردان مؤمن طلب آمرزش کن و خدا محل رفت و بازگشت شما و قرارگهتان را می داند. (۱۹)

وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا لَوْلَا نُزِّلَتْ سُورَةٌ ۖ فَإِذَا أَنْزَلَتْ
 سُورَةٌ مُحْكَمَةٌ وَذُكِرَ فِيهَا الْقِتَالُ ۖ رَأَيْتَ الَّذِينَ فِي
 قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ نَظَرَ الْمَغْشِيِّ عَلَيْهِ مِنَ
 الْمَوْتِ ۖ فَأُولَٰئِكَ لَهُمُ

مؤمنان می گویند: چرا سوره ای [در رابطه با فرمان جهاد] نازل نمی شود؟ ولی هنگامی که
 سوره ای محکم و بی شبهه نازل می شود و در آن از جهاد سخن به میان آمده است، آنان را که
 در دل هایشان بیماری است، می بینی مانند کسی که در بیهوشی مرگ افتاده، به تو می نگرند و
 سزاوارشان هم [به سبب بیمار دلی] همین حالت است. (۲۰)

طَاعَةٌ وَقَوْلٌ مَعْرُوفٌ ۚ فَإِذَا عَزَمَ الْأَمْرُ فَلَوْ صَدَقُوا اللَّهَ
لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ

[ولی] فرمانبرداری [از خدا و پیامبر] و سخن پسندیده و نیک [نه اظهار کراهت و ناخشنودی از جهاد] برای آنان شایسته تر است. پس اگر هنگامی که فرمان جهاد قطعی و مسلم شود با خدا از سر صدق و راستی درآیند، بی تردید برای آنان بهتر است. (۲۱)

فَهَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ تَوَلَّيْتُمْ أَنْ تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ
وَتُقَطِّعُوا أَرْحَامَكُمْ

پس اگر [از خدا و پیامبر] روی گردان شوید آیا از شما جز این
انتظار می رود که در زمین فساد کنید و [بر سر مال و منال دنیا]
قطع رحم نمایید؟ (۲۲)

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فَأَصَمَّهُمْ وَأَعَمَّى أَبْصَارَهُمْ

آنان [که روی گردانند] کسانی هستند که خدا لعنتشان کرده و گوش
[دل] شان را کر و چشم [بصیرت] شان را کور کرده است. (۲۳)

أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْآنَ أَمْ عَلَى قُلُوبٍ أَقْفَالُهَا

آیا در قرآن نمی اندیشند [تاحقایق را بفهمند] یا بر دل

هایشان قفل هایی قرار دارد؟ (۲۴)

إِنَّ الَّذِينَ ارْتَدُّوا عَلَىٰ أَدْبَارِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ
الْهُدَىٰ ۖ الشَّيْطَانُ سَوَّلَ لَهُمْ وَأَمْلَىٰ لَهُمْ

بی تردید کسانی که پس از روشن شدن هدایت برای آنان [به همان عقاید باطل و کردار ناپسندشان] برگشتند [و دست از قرآن و پیامبر برداشتند] شیطان زشتی هایشان را در نظرشان آراست و آنان را در آرزوهای دور و دراز انداخت. (۲۵)

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لِلَّذِينَ كَرِهُوا مَا نَزَّلَ اللَّهُ سَنُطِيعُكُمْ فِي بَعْضِ الْأَمْرِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِسْرَارَهُمْ

این به سبب آن است که آنان به کسانی [چون مشرکان و کافران] که نازل شدن وحی را خوش نداشتند، گفتند: [ما] در بعضی از امور [که بر ضد مؤمنان است] از شما اطاعت خواهیم کرد. در حالی که خدا اسرارشان را می داند. (۲۶)

فَكَيْفَ إِذَا تَوَفَّتْهُمُ الْمَلَائِكَةُ يَضْرِبُونَ
وُجُوهُهُمْ وَأَدْبَارَهُمْ

پس حال و وضعشان زمانی که فرشتگان جانشان را می گیرند در
حالی که بر صورت و پشتشان [تازیانه عذاب] می زنند، چگونه
خواهد بود؟! (۲۷)

ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ اتَّبَعُوا مَا اَسْخَطَ اللّٰهَ وَكَرِهُوا رِضْوَانَهُ فَاَحْبَطَ
اَعْمَالَهُمْ

این عذاب برای این است که آنان از آنچه خدا را به خشم آورده
پیروی کردند، و خشنودی او را خوش نداشتند در نتیجه اعمالشان
را تباه و بی اثر کرد. (۲۸)

أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ أَنْ لَنْ
يُخْرِجَ اللَّهُ أَضْغَانَهُمْ

بلکه کسانی که در دل هایشان بیماری است، گمان کردند
که خدا کینه هایشان را آشکار نخواهد کرد. (۲۹)

وَلَوْ نَشَاءُ لَأَرَيْنَاكُمْ فَلَعَرَفْتَهُمْ بِسِيمَاهُمْ ۚ وَتَعَرَّفْنَاهُمْ فِي
لَحْنِ الْقَوْلِ ۚ وَاللَّهُ يَعْلَمُ أَعْمَالَكُمْ

و اگر بخواهیم یقیناً آنان را به تو نشان می دهیم تا آنان را از روی
نشانه هایشان بشناسی، و بی تردید آنان را از شیوه سخن گفتن
خواهی شناخت؛ و خدا کارهای شما را می داند. (۳۰)

وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ حَتَّىٰ نَعْلَمَ الْمُجَاهِدِينَ مِنْكُمْ وَالصَّابِرِينَ وَنَبْلُو
أَخْبَارَكُمْ

به یقین ما شما را امتحان می کنیم تا مجاهدان از شما و صابران را مشخص
نماییم، و اخبار شما را نیز [که اعمال و اسرار شماست] می آزماییم [تا صدق
و کذب شما را در همه امور معلوم بداریم.] (۳۱)

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَشَاقُّوا الرَّسُولَ
مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَىٰ لَنْ يَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئًا وَسَيُحِطُّ
أَعْمَالَهُمْ

مسلمانان آنان که کفر ورزیدند و [مردم را] از راه خدا باز داشتند و پس از آنکه هدایت
برای آنان روشن شد با پیامبر به شدت دشمنی نمودند، هرگز هیچ زیانی به خدا
نمی‌رسانند و خدا به زودی اعمالشان را تباه و بی اثر می‌کند. (۳۲)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَلَا
تُبْطِلُوا أَعْمَالَكُمْ

ای اهل ایمان! خدا را اطاعت کنید و پیامبر را اطاعت کنید و
اعمالتان را [با تخلف از دستورها خدا و پیامبر، شرک، نفاق، منت
گذاری و ریا] باطل نکنید. (۳۳)

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ مَاتُوا وَهُمْ
كُفَّارٌ فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ

مسلمانان کسانی که کافر شدند و [مردم را] از راه خدا باز داشتند، سپس در
حال کفر از دنیا رفتند، هرگز خدا آنان را نمی‌آمرزد. (۳۴)

فَلَا تَهِنُوا وَتَدْعُوا إِلَى السَّلَامِ وَأَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ وَاللَّهُ مَعَكُمْ
وَلَنْ يَتْرَكَكُمْ أَعْمَالَكُمْ

پس [با توجه به یاری و کارسازی خدا] سست نشوید و [کافران و مشرکان را] به آشتی و
صلحی [که برای شما خفت بار است] دعوت نکنید، در حالی که شما برتر هستید و
خدا با شماست و هرگز از [ثواب و پاداش] اعمالتان نمی کاهد. (۳۵)

إِنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌّ وَلَهُوَ جَ وَانِ تُوْمِنُوْا وَتَتَّقُوْا يُؤْتِكُمْ
أَجْرَكُمْ وَلَا يُسْأَلُكُمْ أَمْوَالَكُمْ

زندگی دنیا فقط بازی و سرگرمی است، اگر ایمان بیاورید و
پرهیزکاری کنید، خدا پاداش هایتان را می دهد و از شما
نمی خواهد [که] اموالتان را [در راه خدا انفاق کنید؛] (۳۶)

إِنْ يَسْأَلْكُمْوهَا فَيُحْفِكُمْ تَبَخَّلُوا وَيُخْرِجْ أَضْغَانَكُمْ

اگر همه اموال شما را بخواهد و بر شما اصرار ورزد، بخل می کنید
و [سبب می شود که] کینه های درونی شما را بیرون بریزد [و آن
زمان است که گمراه می شوید.] (۳۷)

هَا أَنْتُمْ هُوَ لَاءِ تَدْعُونَ لِتُنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَمِنْكُمْ مَنْ يَبْخُلُ ط
 وَمَنْ يَبْخُلْ فَإِنَّمَا يَبْخُلُ عَنِ نَفْسِهِ ج وَاللَّهُ الْغَنِيُّ وَأَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ ح
 وَإِنْ تَتَوَلَّوْا يَسْتَبَدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُونُوا أَمْثَالَكُمْ

آگاه باشید! شما همان مردمی هستید که برای انفاق در راه خدا دعوت می شوید، پس
 برخی از شما بخل می ورزند، و هر که بخل پیشه کند، فقط نسبت به [سعادت و
 خوشبختی] خود بخیل است، و خدا [از انفاق و صدقات شما] بی نیاز است، و شما باید که
 نیازمند هستید؛ و اگر [از فرمان های او] روی بگردانید به جای شما گروه دیگری را
 می آورد که مانند شما [روی گردان، سست عقیده و بخیل] نخواهند بود. (۳۸)